

الدَّرْسُ الثَّامِنُ الرَّبِيعُ وَالأَطْفَالُ

في الرَّبِيعِ

والبَنَاتُ الصَّغِيرَاتُ يَذْهَبْنَ إِلَى الحَدِيقَةِ،
وَيَلْعَبْنَ فِيهَا أَيضاً.

هُؤُلاءِ الأَوْلَادُ يَذْهَبُونَ إِلَى الحَدِيقَةِ.
وَيَلْعَبُونَ فِيهَا.

في جَانِبِ آخَرَ مِنَ الحَدِيقَةِ،

سَعِيدَةٌ وَ مَرِيئٌ تَذْهَبَانِ عِنْدَ الأَزْهَارِ.

هُمَا تَجْلِسَانِ تَحْتَ ظِلِّ الأشْجَارِ.

وَتَنْظُرَانِ إِلَى ثَمَرَاتِهَا.

في بَعْضِ الأَحْيَانِ:

عَلِيٌّ وَ أَمِيرٌ يَذْهَبَانِ عِنْدَ شَجَرَةِ السَّرْوِ.

هُمَا يَجْلِسَانِ تَحْتَ ظِلِّهَا،

وَيَنْظُرَانِ إِلَى الفَرَّاشَاتِ ...

... وفي يومٍ عَبَسَ:

دَخَلَ الأَطْفَالُ الحَدِيقَةَ. فَصَرَخَ صَاحِبُ الحَدِيقَةِ:

هذه حَدِيقَتِي...!

لِمَاذَا دَخَلْتُمْ فِيهَا...؟

فَخَافَ الأَطْفَالُ كَثِيراً.

وَحَزِنَتِ الحَدِيقَةُ والأَشْجَارُ والأَزْهَارُ والفِرَاشَاتُ...

تَرَكَ الرَّبِيعُ الحَدِيقَةَ...

جاءَ الصَّيْفُ...

ثُمَّ الخَرِيفُ...

ثُمَّ السَّنَاءُ...

والأَطْفَالُ مَحْزُونُونَ.

والأَشْجَارُ والأَزْهَارُ كَذَلِكَ.

جاءَ الرَّبِيعُ مَرَّةً أُخْرَى ولكن...!

بَقِيَتِ الحَدِيقَةُ بارِدَةً حَزِينَةً.

يا عَجَباً! جاءَ الرَّبِيعُ... ولكن...

١ لَيْسَتْ الْحَدِيقَةُ اللَّبَاسَ الْأَخْضَرَ وَفَرِحَتْ.

الْأَوْلَادُ يَدْخُلُونَ الْحَدِيقَةَ

وَهُمْ يَلْعَبُونَ.

وَالْبَنَاتُ الصَّغِيرَاتُ

يَجْلِسْنَ تَحْتَ ظِلِّ الْأَشْجَارِ وَهُنَّ

يَنْظُرْنَ إِلَى ثَمَرَاتِ الْأَشْجَارِ.

١ في أَحَدِ الْأَيَّامِ:

١ سَمِعَ الرَّجُلُ

أَصْوَاتًا جَمِيلَةً.

عليٌّ و أميرٌ يَذْهَبَانِ إِلَى شَجَرَةِ السَّرْوِ.

و سَعِيدَةٌ و مريمٌ تَذْهَبَانِ عِنْدَ الْأَزْهَارِ.

فَعَرَفَ صَاحِبَ الْحَدِيقَةِ السَّرْوِ.

إِنَّ الرَّبِيعَ صَدِيقُ الْأَطْفَالِ.

لَقَدْ دَخَلَ الرَّبِيعُ الْحَدِيقَةَ بَعْدَ دُخُولِ الْأَطْفَالِ فِيهَا.

شهر تماشا

يَكْتُبَانِ هُمَا يَكْتُبُونَ هَم
تَكْتُبَانِ هَمَا يَكْتُبْنَ هُنَّ

باز هم میدان کوچکی پر از تندیس بود. در یک سو تندیس‌های دو نفره و در سوی دیگر تندیس‌های سه نفره به شکل مذکر و مؤنث. بچه‌ها در حال تماشای این تندیس‌ها بودند که راهنما توجه بچه‌ها را به سمت تابلوی علامت‌ها جلب کرد.

با مشاهده‌ی این تابلو راهنما کارت‌هایی را به بچه‌ها نشان داد و از آنان خواست که این علامت‌ها را چندین بار بخوانند و تکرار کنند:

انِ وَنَ وَنَ بِنَ نَ

الف و نون و او و نون و یاء و نون و نون
راهنما بچه‌ها را به سمت تندیس‌های دو نفره بُرد و جدول را به آنان نشان داد:

كَتَبَ	جَلَسَ	خَرَجَ
عَمِلَ	فَهِمَ	ضَحِكَ

سپس از آنان خواست صیغه‌های جدول را به مثنی تبدیل کنند. برای این کار به دو علامت نیاز داشتند. یکی برای آغاز فعل و دیگری برای پایان آن. بچه‌ها می‌دانستند که برای ابتدای فعل باید از علامت «پ» و «ت» استفاده کنند اما ... علامت آخر فعل ...؟!

از میان چهار علامت «انِ، ونَ، یَن، نَ» اولی علامت مثنی است.
انِ ← مثنی (به خاطر داشتن الف)

تَكْتَبَانِ

يَكْتَبَانِ

و اکنون نوبت پر کردن خانه‌های جدول فوق با صیغه‌های مثنی «مذکر» و «مؤنث» است.

...	...	تَكْتَبَانِ
...

...	...	يَكْتَبَانِ
...

و اما مسابقه :

گروه (۱)

فعل های ذیل را به صیغه ی مثنی تبدیل کنیم :

... : يَسْمَعُ	... : تَنْظُرُ	... : يَدْخُلُ
... : تَلْعَبُ	... : يَعْرِفُ	... : تَتْرُكُ

گروه (۲)

نوع صیغه ی هر فعل را بنویسیم :

... : يَقْبَلُ	... : تَنْصُرَانِ	يَخْرُجَانِ : مثنای مذکر غایب
... : يَذْهَبَانِ	... : تَتْرُكُ	... : تَلْعَبَانِ

گروه (۳)

معنای فعل های ذیل را بنویسیم :

... : يَقْبَلُ	... : تَنْصُرَانِ	... : يَخْرُجَانِ
... : يَذْهَبَانِ	... : تَتْرُكُ	... : تَلْعَبَانِ

پس از این مسابقه، راهنما بچه‌ها را به طرف تندیس‌های سه نفره راهنمایی کرد. در یک سو تندیس‌های مذکر و در سوی دیگر تندیس‌های مؤنث قرار داشت. در کنار هر گروه نیز علامتی نصب شده بود :

بچه‌ها با دیدن این نشانه‌ها بی‌بردند که این علامت‌ها به آخر فعل متصل می‌شود.
 «وَنَ» برای جمع مذکر و «نَ» برای جمع مؤنث، مانند :
 يَذْهَبُونَ، يَخْرُجُونَ
 يَذْهَبْنَ، يَخْرُجْنَ
 در این موقع بچه‌ها مانند گذشته به سراغ جدول رفتند :

كَتَبْتُ	جَلَسْتُ	خَرَجْتُ
عَمِلْتُ	فَهِمْتُ	ضَحِكْتُ

كَتَبَ	جَلَسَ	خَرَجَ
عَمِلَ	فَهِمَ	ضَحِكَ

...	...	يَكْتُبْنَ
...

...	...	يَكْتُبُونَ
...

پس از تکمیل کردن خانه‌های جدول، بچه‌ها خود را برای مسابقه آماده کردند.

گروه (۱)

صیغه های جمع مذکر افعال ذیل را بنویسیم :

يَسْمَعُ : ...	يَنْظُرُ : ...	يَدْخُلُ : يَدْخُلُونَ
يَلْعَبُ : ...	يَعْرِفُ : ...	يَتْرُكُ : ...

گروه (۲)

صیغه های جمع مؤنث افعال ذیل را بنویسیم :

تَسْمَعُ : ...	تَنْظُرُ : ...	تَدْخُلُ : يَدْخُلْنَ
تَلْعَبُ : ...	تَعْرِفُ : ...	تَتْرُكُ : ...

گروه (۳)

معنای افعال ذیل را بنویسیم :

يَمْنَعُونَ : ...	يَرْجِعُونَ : ...	يَنْجَحُونَ : ...
تَمْنَعُ : ...	يَهْتَفُونَ : ...	يَسْبِغُ : ...

گروه (۴)

برای فعل های ذیل ضمیر مناسب به کار ببریم :

يَسْكُرُونَ ...	يَلْعَبْنَ ...	نَقَرَأَ ...	يَخْرُجُونَ ...
تَجْهَدُ ...	يَفْهَمْنَ ...	يَسْمَعُونَ ...	يَفْرَحْنَ ...

تمارين

التَّمْرِينُ الْأَوَّلُ

با توجه به متن درس، پاسخ درست را با علامت × مشخص کنید :

- ۱- هل يَدْخُلُ الْأَطْفَالُ الْحَدِيقَةَ؟
○ نعم ○ لا
- ۲- هل يَذْهَبُ عَلِيُّ وَ أَمِيرٌ إِلَى الشَّارِعِ؟
○ نعم ○ لا
- ۳- هل كَانَتِ الْحَدِيقَةُ مَسْرُورَةً يَذْهَبُ * الْأَطْفَالُ؟
○ نعم ○ لا
- ۴- مَنْ يَنْظُرُ إِلَى الْفَرَاشَاتِ فِي الْحَدِيقَةِ؟
 عليٌّ وَ أَمِيرٌ
 الْأَطْفَالُ
 الطِّفْلَانِ
 الْبَنَاتِ
- ۵- مَنْ يَلْعَبُ فِي الْحَدِيقَةِ؟
 عليٌّ وَ أَمِيرٌ
 الْأَطْفَالُ
 الطِّفْلَانِ
 الْبَنَاتِ

التَّمْرِينُ الثَّانِي

ترجمه کنید :

- ۱- ﴿أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَ بِنِعْمَةِ اللَّهِ يَكْفُرُونَ؟﴾ *
- ۲- ﴿يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا﴾ *

التَّمْرِينُ الثَّلَاثُ

با استفاده از کلمات داده شده جاهای خالی را پر کنید :

- ۱- الطَّالِبَانِ ... الْخَيْرَ. (مضارع «عَمِلَ»)
- ۲- الْأَمْرُ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّهْيِ عَنِ الْمُنْكَرِ ... عِبَادَتَانِ مُهِمَّتَانِ. (ضمير)
- ۳- الْعَفِيفَاتُ * الصَّالِحَاتُ ... الْجَنَّةَ بَغَيْرِ حِسَابٍ. (مضارع «دَخَلَ»)

- ۴- هَوَلَاءِ صَادِقَاتُ و ... عَلَى صِرَاطٍ * مُسْتَقِيمٍ. (ضمير)
 ۵- أَوْلَئِكَ ... رَبَّهُمْ عَلَى نِعْمِهِ * . (مضارع «شَكَرْتُ»)

التَّامِرِينَ الرَّابِعُ

پاسخ پرسش‌ها را با استفاده از ضمیر و فعل مناسب کامل کنید :

- ۱- كَيْفَ يَقْرَأُونَ الْقُرْآنَ؟ الْقُرْآنَ بِصَوْتٍ حَسَنِ * .
 ۲- لِمَنْ يَحْشَعُونَ * فِي الصَّلَاةِ؟ لِلَّهِ فِي الصَّلَاةِ.
 ۳- إِلَى مَنْ يَنْظُرْنَ؟ إِلَى الْمُعَلِّمَةِ.
 ۴- إِلَى أَيْنَ تَذْهَبَانِ؟ هُمَا إِلَى الْمَدْرَسَةِ.
 ۵- مِنْ أَيْنَ يَخْرُجْنَ؟ مِنَ الْبَيْتِ.

التَّامِرِينَ الْخَامِسُ

قلاب ماهیگیرها را به طُعمه‌ی مخصوص هر قلاب وصل کنید :

الْتَمْرِينُ السَّادِسُ

با استفاده از فعل‌های داده شده، فعل مضارع مناسب بسازید و در جاهای خالی قرار دهید؛ سپس، هر جمله را در زیر تصویر مربوط به آن بنویسید:

- ۱- الْفَارَاتَانِ ... شَجَرَةً . (غَرَسَ * -)
- ۲- و ... تَحْتَ ظِلِّ الشَّجَرَةِ . (جَلَسَ -)
- ۳- الْفِيلَانِ ... الشَّجَرَةَ . (سَقَى * -)
- ۴- و ... عِنْدَ الشَّجَرَةِ . (ذَهَبَ -)
- ۵- وَلَكِنْ! مَاذَا ... ؟ (فَعَلَ * -)

حرف‌ها و عکس‌ها

آیا می‌توانید برای جملات زیر، تصاویر مناسبی پیدا کنید؟!

- ۱- لَبِسَتْ الْحَدِيقَةُ اللَّبَاسَ الْأَخْضَرَ .
- ۲- صَرَخَ صَاحِبُ الْحَدِيقَةِ!
- ۳- أَوْلَيْكَ يَشْكُرُونَ رَبَّهُمْ .
- ۴- الْفَرَاشَاتُ فِي الْحَدِيقَةِ .

الدَّاسَاتُ الْقُرْآنِيَّةُ

با توجه به آنچه تاکنون خوانده‌اید، ترجمه‌ی کدام یک از آیات زیر نادرست است؟ پس از تشخیص بخش‌های نادرست، ترجمه‌ی درست آیات را بنویسید:

۱- ﴿... لَا يَسْرِقْنَ ... وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَادَهُنَّ﴾ (مُمْتَحِنَةٌ/ ۱۲)

[آن مردان] دزدی نمی‌کنند و فرزندانشان را نمی‌کشید.

۲- ﴿وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ﴾ (يُوسُفُ/ ۳۸)

ولی بیشتر مردم سپاس‌گزاری نمی‌کنند.

۳- ﴿النَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ﴾ (النَّجْمُ: گیاه)

(رحمن/ ۶)

گیاه و درخت سجده می‌کنند.

کلماتی که زیر آن‌ها خط کشیده شده است، هم خانواده‌هایی دارند که در متن درس با آن‌ها آشنا شده‌ایم. این کلمات هم خانواده را بیابید و درون دایره‌ها بنویسید:

۱- ﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي ظِلَالٍ وَعُيُونٍ﴾ (مُرْسَلَاتُ/ ۴۱)

﴿وَضَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْغَمَامَ﴾ (بَقَرَةُ/ ۵۷)

۲- ﴿وَلِبَاسُ التَّقْوَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرٌ﴾ (أَعْرَافُ/ ۲۶)

﴿وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا﴾ (كَهْفُ/ ۳۱)